

Михайло Пангич „Ако това е любов“

В автобуса, седнал до мен, през цялото време гледаше коленете ми. И говореше, не спираше, боже мой, как говореше, като че ли знаеше всички думи на тоя свят. Проклинах се, че не си взех пуловер, можех да го метна на скута си, но не, денят, повярвайте ми, бе съвършен, ясен, като след леки сънища, и от никакъв пуловер нямаше нужда. А той говореше ли, говореше и гледаше коленете ми. Преструвах се, че го слушам, от време на време се усмихвах и цяло щастие е, че пътят от Нови Белград до зоологическата градина на Калемегдан не е дълъг, иначе не знам как щях да издържа всичко това. Не, не, че ми беше неприятно, дори напротив, но беше прекалено емоционално наситено. През цялата седмица бях мислила за посещението в зоологическата градина, не заради кенгурата или гарваните, а заради него. Когато директорката на училището ми каза в понеделник, че в събота ще водя учениците в зоологическата градина, веднага се улових, че се питам дали и той ще дойде с нас.

Тези дни, между понеделника и съботата, си бяха едното очакване: колежката, с която делим преподавателската стая, забеляза, че съм отнесена. „Само се усмихваш, какво ти е, да не си влюбена“ – каза тя, а аз не отговорих нищо, *хм*, какво да кажа. В четвъртък малко се поуспокоих, видях го на родителската среща, седеше на другия край на заседателната зала, директорката по навик ни отегчаваше до смърт, приказки за пет минути ги разтегляше цял час, като клисаво тесто, училищният звънец би няколко пъти, а тя продължаваше да мели и да мели, моля ви, абсолютен ред и никакво приближаване до клетките, момчетата сресани прилично, момчетата под контрол и без палки за бейзбол, ще помолим господин Младенович да дойде с нас като представител на родителите. Той кимна утвърдително с глава, отговори „С удоволствие.“

По дяволите, не бях се успокоила. Това бе само илюзия, а под нея се засилваше треската, за която, честно казано, само бях слушала. Всички мои дотогавашни любови бяха само илюзии за любов. В нощта между четвъртъка и петъка не спях, мислих си дали ме гледаше, там, на срещата при директорката, или само така ми се бе сторило, не можах да видя добре, знаете ли, аз съм малко късогледа, но рядко нося очила, не харесвам как изглеждам с очила. Той седеше, далечен, и, смея да кажа, не съвсем реален, там, на другия край на залата, точно под прозореца, през който безмилостно се лееше ярката майска светлина и замъгляваше и без това замъгления ми поглед. „Какво ти е – неумолимо ме следеше колежката, когато се върнах след срещата в стаята, – някой ти е завъртял главата“ – така каза, а тя умее да чете по лицето, работи с деца в предпубертетна възраст.

Да, в събота сутринта, докато се приготвях, пред огледалото, окончателно се убедих: всичките ми бивши любови, а те не бяха бог знае колко, бяха илюзии за любов. И си припомних думите, които бях слушала отдавна, така, като че ли се отнасяха за някой друг. „Ти ще направиш нещастни много хора – повтаряше стара майка, когато бях само на петнайсет години и вече всички мъже се обръщаха след мен по улицата – и тогава ще се появи някой и ще си нещастна заради него. Така ще се възстанови равновесието, всяко нещо на този свят си има своята противоположност, а същото важи и за хората, за отношенията между нас, жените, и тях, мъжете“ – да, точно така ми говореше моята стара бабинка, а аз тогава не я разбирах, нито исках да я разбера, за лудата ми глава бе достатъчно, че младежите от двадесет и първи квартал на Нови Белград са влюбени в мен, защото ги гледах с онзи свой влудяващ, дързък поглед, по който всички наред припадаха.

Неговият син идва редовно при мен. Умен е, но като всички деца на разведени родители има известни проблеми с израстването. Знам всичко за родителите му. За

майка му, която все по-рядко пише от Канада, където заминала с друг и се омъжила повторно, и за баща му, професор Младенович, поел напълно грижата за сина си и за по-голямата си дъщеря. Пред автобуса, който тръгваше от училищния двор, се ръкувах с двамата Младеновичи, по-малкият се изгуби някъде в навалицата от развълнувани деца, които скоро щяха да видят маймуните, а по-възрастният седна заедно с мен на двойната седалка точно зад шофьора. Говореше и през цялото време гледаше коленете ми. Беше ми все едно какво приказва, слушах само гласа му, приятен, почти омагьосващ, този глас имаше някаква дълбока тръпнеща нотка, каквато се появява при разочарованите хора, боже, само да не спре, молех се вътрешно, докато прекосяхме Бранковия мост, и всичко това, неговите думи, светлината, и краткото пътуване към лъвовете, нарастваше в мен до непоносимост.

Едва тогава, наистина едва тогава, разбрах какво искаше да ми каже някога майката на моята майка от висотата на вече преживяното, от най-дълбокия си личен опит, онзи, който обогатява всяка мъдрост, както са ни учили в университета, защото самата тя бе минала през подобна история, била прочута красавица и направила нещастни много хора и тогава завинаги я направил нещастна моят дядо, моят дядо красавец, който обичаше едновременно всички жени на света и знаеше как да се справя с тях.

И така, когато се запътихме към слоновете, приближаваше обяд, помислих си, макар че знаех как завършва всеки любовен роман, боже, какво ли ще ми каже сега този мъж, който върви до мен и когото – избирайки между шестте милиарда желаниа на този свят – единствено и отчаяно, желая просто да хвана за ръка.